

Warszawa, dnia 18 września 2012 r.

Poz. 1028

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ŚRODOWISKA¹⁾**

z dnia 11 września 2012 r.

w sprawie programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych²⁾

Na podstawie art. 91 ust. 10 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.³⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) szczegółowe wymagania, jakim powinny odpowiadać programy ochrony powietrza i plany działań krótkoterminowych;
- 2) formę sporządzania i niezbędne części składowe programów ochrony powietrza i planów działań krótkoterminowych;
- 3) zakres zagadnień, które powinny zostać określone i ocenione w programach ochrony powietrza i planach działań krótkoterminowych.

§ 2. Programy ochrony powietrza składają się z:

- 1) części opisowej;
- 2) części wyszczególniającej obowiązki i ograniczenia wynikające z realizacji programów ochrony powietrza;
- 3) uzasadnienia zakresu określonych i ocenionych przez zarząd województwa zagadnień.

§ 3. Część opisowa programu ochrony powietrza obejmuje:

- 1) informacje ogólne na temat lokalizacji i topografii strefy, w skład których wchodzi:

a) dane ogólne:

- nazwa województwa lub województw,
- nazwa strefy,
- mapa strefy, która stanowi załącznik do programu ochrony powietrza, opracowana w państwowym systemie odniesień przestrzennych z wykorzystaniem materiałów i baz danych gromadzonych w państwowym zasobie geodezyjnym i kartograficznym,

¹⁾ Minister Środowiska kieruje działem administracji rządowej – środowisko, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Środowiska (Dz. U. Nr 248, poz. 1493 i Nr 284, poz. 1671).

²⁾ Niniejsze rozporządzenie dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia następujących dyrektyw Unii Europejskiej:
1) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2004/107/WE z dnia 15 grudnia 2004 r. w sprawie arsenu, kadmu, rtęci, niklu i wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych w otaczającym powietrzu (Dz. Urz. UE L 23 z 26.01.2005, str. 3);
2) dyrektywy 2008/50/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy (Dz. Urz. UE L 152 z 11.06.2008, str. 1).

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 111, poz. 708, Nr 138, poz. 865, Nr 154, poz. 958, Nr 171, poz. 1056, Nr 199, poz. 1227, Nr 223, poz. 1464 i Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 19, poz. 100, Nr 20, poz. 106, Nr 79, poz. 666, Nr 130, poz. 1070 i Nr 215, poz. 1664, z 2010 r. Nr 21, poz. 104, Nr 28, poz. 145, Nr 40, poz. 227, Nr 76, poz. 489, Nr 119, poz. 804, Nr 152, poz. 1018 i 1019, Nr 182, poz. 1228, Nr 229, poz. 1498 i Nr 249, poz. 1657, z 2011 r. Nr 32, poz. 159, Nr 63, poz. 322, Nr 94, poz. 551, Nr 99, poz. 569, Nr 122, poz. 695, Nr 152, poz. 897, Nr 178, poz. 1060 i Nr 224, poz. 1341 oraz z 2012 r. poz. 460 i 951.

- b) opis lokalizacji punktu pomiarowego wraz z mapą i współrzędnymi geograficznymi, opracowane w państwowym systemie odniesień przestrzennych, stanowiącymi załącznik do programu ochrony powietrza,
- c) opis strefy objętej programem ochrony powietrza, w tym:
- określenie obszaru przekroczeń poziomów dopuszczalnych i docelowych substancji w powietrzu w strefie,
 - określenie charakteru obszaru przekroczeń poziomów dopuszczalnych i docelowych substancji w powietrzu w strefie (miejski, przemysłowy, rolniczy), z wyjątkiem przypadku opracowania programu ochrony powietrza ze względu na przekroczenia poziomu docelowego dla ozonu,
 - dane topograficzne strefy i dane o czynnikach klimatycznych mających wpływ na poziom substancji w powietrzu oraz wyniki uzyskiwane z modeli wykorzystywanych przy prognozowaniu poziomów substancji w powietrzu, w tym tlenków azotu i niemetanowych lotnych związków organicznych, jako substancji przyczyniających się do powstawania ozonu – w przypadku opracowania programu ochrony powietrza ze względu na przekroczenia poziomu docelowego dla ozonu,
 - powierzchnię strefy i liczbę osób zamieszkujących strefę,
 - informacje dotyczące form ochrony przyrody znajdujących się na obszarze strefy, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220, z późn. zm.⁴⁾);
- 2) opis stanu jakości powietrza w strefie, z wyszczególnieniem:
- a) listy substancji w powietrzu, ze względu na które konieczne było opracowanie programu ochrony powietrza i wskazanie źródeł ich pochodzenia,
- b) informacji dotyczących wielkości poziomów substancji w roku, od którego, z uwagi na mierzone stężenia substancji w powietrzu, wymagane jest opracowanie programu ochrony powietrza, i pięciu latach poprzedzających, z zastrzeżeniem § 4 ust. 2, wraz z podaniem zakresu przekroczeń poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu,
- c) informacji dotyczących poziomu ozonu w powietrzu w roku, od którego, z uwagi na mierzone stężenia substancji w powietrzu, wymagane jest opracowanie programu ochrony powietrza, i pięciu latach poprzedzających, z zastrzeżeniem § 4 ust. 2, wraz z podaniem zakresu przekroczeń poziomu docelowego – w przypadku opracowania programu ochrony powietrza ze względu na przekroczenia poziomu docelowego dla ozonu,
- d) informacji dotyczących poziomu tlenków azotu i niemetanowych lotnych związków organicznych, jako substancji przyczyniających się do powstawania ozonu w roku, od którego, z uwagi na mierzone stężenia substancji w powietrzu, wymagane jest opracowanie programu ochrony powietrza, i pięciu latach poprzedzających, z zastrzeżeniem § 4 ust. 2 – w przypadku opracowania programu ochrony powietrza ze względu na przekroczenia poziomu docelowego dla ozonu,
- e) czynników powodujących przekroczenia poziomów dopuszczalnych lub docelowych substancji w powietrzu, ze szczególnym uwzględnieniem przemian fizykochemicznych tych substancji,
- f) procentowego udziału substancji zanieczyszczających w powietrzu wprowadzanych do powietrza przez podmioty korzystające ze środowiska na zasadzie powszechnego korzystania ze środowiska w strefie objętej programem ochrony powietrza,
- g) łącznej wielkości emisji substancji zanieczyszczających powietrze pochodzącej ze źródeł znajdujących się na obszarze przekroczeń w strefie (Mg/rok),
- h) poziomu tła dla uwzględnionych w programie ochrony powietrza substancji zanieczyszczających w roku, od którego, z uwagi na mierzone stężenia substancji w powietrzu, wymagane jest opracowanie programu ochrony powietrza;
- 3) przewidywany poziom substancji w powietrzu w strefie, w roku prognozowanym, ze szczególnym uwzględnieniem:
- a) przyszłego stężenia substancji w powietrzu w strefie, w tym:
- poziomów substancji uwzględnionych w programie ochrony powietrza przy założeniu niepodejmowania żadnych dodatkowych działań ponad te, których konieczność podjęcia wynika z istniejących przepisów, z uwzględnieniem poziomu tła,
 - informacji dotyczących możliwych do podjęcia działań mających na celu poprawę stanu jakości powietrza,
 - prognoz poziomów substancji uwzględnionych w programie ochrony powietrza w roku zakończenia programu ochrony powietrza, przy założeniu, że wszystkie działania zostaną podjęte,
 - prognoz liczby dni z przekroczeniami poziomów dopuszczalnych i docelowych substancji w powietrzu uwzględnionych w programie ochrony powietrza w roku jego zakończenia, przy założeniu, że wszystkie działania zostaną podjęte,

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1241 i Nr 215, poz. 1664, z 2010 r. Nr 76, poz. 489 i Nr 119, poz. 804, z 2011 r. Nr 34, poz. 170, Nr 94, poz. 549, Nr 208, poz. 1241 i Nr 224, poz. 1337 oraz z 2012 r. poz. 985.

- b) określenia planowanych działań, w celu osiągnięcia zamierzonej poprawy jakości powietrza w strefie, ze szczególnym uwzględnieniem:
- kierunku i zakresu działań niezbędnych do przywrócenia poziomów substancji w powietrzu do poziomów dopuszczalnych i docelowych,
 - kierunku i zakresu działań niezbędnych do osiągnięcia poziomu docelowego ozonu w powietrzu, prowadzących do ograniczenia emisji tlenków azotu i niemetanowych lotnych związków organicznych, jako substancji przyczyniających się do powstawania ozonu – w przypadku programu ochrony powietrza sporządzanego ze względu na przekroczenia poziomu docelowego dla ozonu;
- 4) określenie planowanych działań mających na celu osiągnięcie poziomów docelowych arsenu, kadmu, niklu i benzo(a)pirenu jako wskaźnika wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych w powietrzu, które nie pociągają za sobą niewspółmiernych kosztów i dotyczą w szczególności głównych grup źródeł emisji – w przypadku opracowania programu ochrony powietrza ze względu na przekroczenia poziomu docelowego dla arsenu, kadmu, niklu i benzo(a)pirenu;
- 5) harmonogram rzeczowo-finansowy realizacji programu ochrony powietrza, w tym poszczególnych działań średnioterminowych – na okres nie dłuższy niż 5 lat i działań długoterminowych – na okres nie dłuższy niż 10 lat, wskazujący:
- a) planowane daty rozpoczęcia i zakończenia programu ochrony powietrza, w tym realizacji poszczególnych działań,
 - b) szacowane koszty realizacji programu ochrony powietrza, w tym poszczególnych działań,
 - c) propozycje źródeł finansowania programu ochrony powietrza, w tym źródła finansowania poszczególnych działań,
 - d) organy administracji publicznej i podmioty, do których skierowane są poszczególne działania,
 - e) listę innych działań, niewynikających z programu ochrony powietrza, planowanych lub już przygotowanych, poddanych analizie i przewidzianych do realizacji;
- 6) listę działań krótkoterminowych zmierzających do ograniczenia ryzyka wystąpienia przekroczenia poziomu alarmowego, dopuszczalnego lub docelowego substancji w powietrzu.

§ 4. 1. Planowane daty rozpoczęcia i zakończenia realizacji poszczególnych działań, o których mowa w § 3 pkt 5 lit. a, ustala się, uwzględniając:

- 1) wielkość przekroczenia poziomu dopuszczalnego i docelowego substancji w powietrzu;
- 2) rozkład gęstości zaludnienia w strefie objętej programem ochrony powietrza;
- 3) możliwości finansowe, społeczne i gospodarcze podmiotów objętych programem ochrony powietrza;
- 4) uwarunkowania wynikające z funkcjonowania form ochrony przyrody na obszarze strefy, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

2. W przypadku braku pomiarów z okresu pięciu lat, o których mowa w § 3 pkt 2 lit. b–d, należy podać wyniki dostępne z krótszych okresów.

§ 5. Część wyszczególniająca obowiązki i ograniczenia wynikające z realizacji programu ochrony powietrza określa:

- 1) organy administracji publicznej właściwe w sprawach:
 - a) przekazywania organowi określającemu program ochrony powietrza informacji o wydawanych decyzjach, których ustalenia zmierzają do osiągnięcia celów programu ochrony powietrza,
 - b) wydania aktów prawa miejscowego,
 - c) monitorowania realizacji programu ochrony powietrza lub poszczególnych zadań programu ochrony powietrza;
- 2) podmioty korzystające ze środowiska i ich obowiązki ustalone w programie ochrony powietrza.

§ 6. 1. Uzasadnienie zakresu określonych i ocenionych przez zarząd województwa zagadnień programu ochrony powietrza obejmuje:

- 1) uwarunkowania wynikające z planów zagospodarowania przestrzennego województw, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz obszarów ograniczonego użytkowania lub stref przemysłowych na obszarze objętym programem ochrony powietrza;
- 2) charakterystykę techniczno-ekologiczną instalacji, urządzeń, których funkcjonowanie stanowi znaczący udział w poziomach substancji w powietrzu, i rodzajów powszechnego korzystania ze środowiska oraz ocenę możliwych do podjęcia działań zmierzających do ograniczenia ich oddziaływania, w tym również tlenków azotu i niemetanowych lotnych związków organicznych, jako substancji przyczyniających się do powstawania ozonu;

- 3) bilanse substancji zanieczyszczających powietrze wykonane dla podmiotów korzystających ze środowiska na zasadzie powszechnego korzystania ze środowiska i napływów substancji zanieczyszczających powietrze spoza obszaru strefy objętej programem ochrony powietrza, które oddziałują na poziomy substancji w powietrzu, w tym również tlenków azotu i niemetanowych lotnych związków organicznych, jako substancji przyczyniających się do powstawania ozonu;
- 4) ocenę oraz analizę ekonomiczną możliwych do zastosowania rozwiązań techniczno-technologicznych i organizacyjnych, zmierzających do ograniczenia oddziaływania instalacji i urządzeń mających znaczący udział w poziomie ozonu w powietrzu i tlenków azotu i niemetanowych lotnych związków organicznych, w celu osiągnięcia docelowego poziomu ozonu w powietrzu, ze szczególnym uwzględnieniem związanych z tym kosztów i korzyści, w sposób efektywny kosztowo, tak aby uniknąć ponoszenia nadmiernych kosztów – w przypadku programu ochrony powietrza opracowanego ze względu na przekroczenia poziomu docelowego dla ozonu;
- 5) szacunkowe wyliczenie czasu potrzebnego do osiągnięcia celów zakładanych w programie ochrony powietrza;
- 6) opis działań naprawczych możliwych do zastosowania, które nie zostały wytypowane do wdrożenia w programie ochrony powietrza, wraz z uzasadnieniem przyczyn ich niezastosowania;
- 7) analizę dokumentów, materiałów i publikacji wykorzystanych do opracowania programu ochrony powietrza, ze szczególnym uwzględnieniem:
 - a) pozwoleń na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza,
 - b) wykazów rodzajów i ilości substancji wprowadzanych do powietrza, sporządzanych w ramach systemu opłat za korzystanie ze środowiska,
 - c) opisów technik i technologii dotyczących ograniczania wprowadzania substancji do powietrza,
 - d) rejestrów znajdujących się w Krajowym Rejestrze Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń,
 - e) obowiązujących i zakończonych powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska,
 - f) raportów o oddziaływaniu przedsięwzięć na środowisko,
 - g) polityk, strategii, planów i programów o charakterze ogólnokrajowym;
- 8) załączniki w formie graficznej uwzględniające:
 - a) podział administracyjny obszaru objętego programem ochrony powietrza,
 - b) lokalizację:
 - instalacji, których eksploatacja powoduje wprowadzanie do powietrza substancji, dla których zostały przekroczone poziomy dopuszczalne lub docelowe na obszarze, którego dotyczy program ochrony powietrza, i w jego bezpośrednim sąsiedztwie,
 - punktu pomiarowego.

2. Załączniki, o których mowa w ust. 1 pkt 8, sporządza się odrębnie dla każdej substancji, dla której występuje przekroczenie standardów jakości powietrza.

§ 7. W programie ochrony powietrza określa się i ocenia następujące zagadnienia:

- 1) ilość wprowadzanych do powietrza substancji, ze względu na które opracowany został program ochrony powietrza, na obszarze strefy, z wyszczególnieniem:
 - a) instalacji, urządzeń i rodzajów powszechnego korzystania ze środowiska,
 - b) napływu substancji zanieczyszczających obszar strefy, ze względu na które opracowany został program ochrony powietrza, z wyróżnieniem instalacji zlokalizowanych w jego bezpośrednim sąsiedztwie, instalacji zlokalizowanych na obszarze województwa, napływu substancji zanieczyszczających pochodzących od innych instalacji zlokalizowanych na terenie kraju lub za granicą;
- 2) kierunki i zakres działań niezbędnych do osiągnięcia poziomów dopuszczalnych i docelowych substancji w powietrzu, w tym ustalenie zadań priorytetowych, ze szczególnym uwzględnieniem:
 - a) występowania poszczególnych substancji w powietrzu,
 - b) wielkości emisji substancji zanieczyszczających z instalacji i urządzeń, których eksploatacja ma znaczący wpływ na rejestrowane poziomy substancji,
 - c) powierzchni strefy i liczby osób zamieszkujących strefę oraz przeznaczenia strefy, w której przekroczony został poziom dopuszczalny substancji w powietrzu powiększony o margines tolerancji lub poziom docelowy dla ozonu, określony ze względu na ochronę zdrowia ludzi,
 - d) istniejących obszarów ograniczonego użytkowania stref przemysłowych;

- 3) zmiany w jakości paliw wykorzystywanych do celów wytwarzania energii elektrycznej i ciepła oraz celów transportowych, dopuszczonych do użycia w strefie, konieczność zastosowania najlepszej dostępnej techniki, realizację zobowiązań globalnych w zakresie ograniczania emisji do powietrza;
- 4) przewidywane zmiany emisji substancji zanieczyszczających do powietrza ze źródeł:
 - a) zlokalizowanych poza granicami kraju – mających wpływ na przekroczenie poziomów dopuszczalnych i docelowych substancji w powietrzu w strefie,
 - b) zlokalizowanych na terenie kraju elektrowni konwencjonalnych, elektrociepłowni i innych instalacji będących przedsięwzięciami mogącymi zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227, z późn. zm.⁵⁾),
 - c) zlokalizowanych na obszarze województw graniczących z województwem, w którym zlokalizowana jest strefa, wymagających pozwolenia zintegrowanego;
- 5) możliwości techniczno-technologiczne, organizacyjne i finansowe zmierzające do ograniczenia oddziaływania instalacji i urządzeń przyczyniających się do powstawania ozonu, w tym instalacji i urządzeń mających istotny wpływ na poziom zanieczyszczenia powietrza tlenkami azotu i niemetanowymi lotnymi związkami organicznymi, ze szczególnym uwzględnieniem związanych z tym kosztów i korzyści, w celu uniknięcia nadmiernych kosztów.

§ 8. W przypadku złożenia powiadomienia o zamiarze odroczenia terminów osiągnięcia poziomów dopuszczalnych w przypadku dwutlenku azotu i benzenu, o którym mowa w art. 91b ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, program ochrony powietrza powinien uwzględniać szczegółowe wymagania określone w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

§ 9. Plany działań krótkoterminowych składają się z:

- 1) części opisowej;
- 2) części wyszczególniającej obowiązki i ograniczenia wynikające z realizacji planów działań krótkoterminowych;
- 3) uzasadnienia zakresu określonych i ocenionych zagadnień.

§ 10. Część opisowa planu działań krótkoterminowych obejmuje:

- 1) analizę stanu jakości powietrza w strefie, ze szczególnym uwzględnieniem:
 - a) wielkości poziomów substancji w powietrzu w strefie, w tym warunków, w których powstają ponadnormatywne stężenia analizowanych substancji,
 - b) potencjalnych źródeł przekroczeń poziomów alarmowych, dopuszczalnych lub docelowych substancji w powietrzu na obszarze strefy,
 - c) charakterystyki obszaru objętego planem działań krótkoterminowych;
- 2) zakres działań i sposób postępowania w przypadku ryzyka przekroczenia poziomu alarmowego, dopuszczalnego lub docelowego substancji w powietrzu, ze szczególnym uwzględnieniem:
 - a) propozycji działań ze względu na przekroczenie poziomów alarmowych,
 - b) propozycji działań ze względu na przekroczenie poziomów dopuszczalnych lub docelowych,
 - c) listy podmiotów korzystających ze środowiska, obowiązanych do ograniczenia lub zaprzestania wprowadzania gazów lub pyłów do powietrza, które eksploatują instalację objętą postępowaniem, o którym mowa w art. 227–229 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska,
 - d) sposobu organizacji i ograniczeń lub zakazu ruchu pojazdów i innych urządzeń napędzanych silnikami spalinowymi,
 - e) sposobu postępowania organów, instytucji i podmiotów korzystających ze środowiska oraz zachowania się obywateli w przypadku wystąpienia przekroczeń standardów jakości powietrza,
 - f) sposobu i trybu powiadamiania przez wojewódzki zespół zarządzania kryzysowego o zaistnieniu przekroczeń standardów jakości powietrza,
 - g) skutków realizacji planu działań krótkoterminowych, zagrożeń i barier realizacji.

⁵⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 42, poz. 340, Nr 84, poz. 700 i Nr 157, poz. 1241, z 2010 r. Nr 28, poz. 145, Nr 106, poz. 675, Nr 119, poz. 804, Nr 143, poz. 963 i Nr 182, poz. 1228, z 2011 r. Nr 32, poz. 159, Nr 122, poz. 695, Nr 132, poz. 766, Nr 135, poz. 789, Nr 152, poz. 897, Nr 163, poz. 981, Nr 170, poz. 1015 i Nr 178, poz. 1060 oraz z 2012 r. poz. 460, 472, 908 i 951.

§ 11. Część wyszczególniająca obowiązki i ograniczenia wynikające z realizacji planu działań krótkoterminowych wskazuje:

- 1) organy administracji publicznej właściwe w sprawach:
 - a) przekazywania organowi określającemu plan działań krótkoterminowych informacji o wydawanych decyzjach, których ustalenia zmierzają do osiągnięcia celów planu,
 - b) wydania aktów prawa miejscowego,
 - c) monitorowania realizacji poszczególnych zadań planu działań krótkoterminowych;
- 2) podmioty korzystające ze środowiska i ich obowiązki ustalone w planie działań krótkoterminowych.

§ 12. Uzasadnienie zakresu określonych i ocenionych zagadnień planu działań krótkoterminowych obejmuje zakres spraw, o których mowa w § 10 pkt 2.

§ 13. Propozycje działań krótkoterminowych określa załącznik nr 2 do rozporządzenia.

§ 14. Programy ochrony powietrza oraz plany działań krótkoterminowych sporządzane są w postaci papierowej oraz w postaci elektronicznej.

§ 15. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.⁶⁾

Minister Środowiska: *M. Korolec*

⁶⁾Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 8 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać programy ochrony powietrza (Dz. U. Nr 38, poz. 221), które zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 13 kwietnia 2012 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 460) traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

Załączniki do rozporządzenia Ministra Środowiska
z dnia 11 września 2012 r. (poz. 1028)

Załącznik nr 1

**SZCZEGÓLWE WYMAGANIA, JAKIM POWINIEN ODPOWIADAĆ PROGRAM OCHRONY POWIETRZA,
W PRZYPADKU ZŁOŻENIA POWIADOMIENIA O ZAMIARZE ODROCZENIA TERMINÓW OSIĄGNIĘCIA
POZIOMÓW DOPUSZCZALNYCH W PRZYPADKU DWUTLENKU AZOTU I BENZENU,
O KTÓRYM MOWA W ART. 91B USTAWY Z DNIA 27 KWIEŃNIA 2001 R. – PRAWO OCHRONY ŚRODOWISKA**

1) Informacja o wdrożeniu wymagań następujących dyrektyw Unii Europejskiej w zakresie ochrony powietrza:

- a) dyrektywa Rady 70/220/EWG z dnia 20 marca 1970 r. w sprawie działań, jakie mają być podjęte w celu ograniczenia zanieczyszczania powietrza przez emisje z pojazdów silnikowych,
- b) dyrektywa 94/63/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 1994 r. w sprawie kontroli emisji lotnych związków organicznych (LZO) wynikających ze składowania paliwa i jego dystrybucji z terminali do stacji paliw,
- c) dyrektywa 2008/1/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 stycznia 2008 r. dotycząca zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli,
- d) dyrektywa 97/68/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 grudnia 1997 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstwa państw członkowskich odnoszących się do środków dotyczących ograniczenia emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych z silników spalinowych montowanych w maszynach samojezdnych nieporuszających się po drogach,
- e) dyrektywa 98/70/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 1998 r. odnosząca się do jakości benzyny i olejów napędowych,
- f) dyrektywa Rady 1999/13/WE z dnia 11 marca 1999 r. w sprawie ograniczenia emisji lotnych związków organicznych spowodowanej użyciem organicznych rozpuszczalników podczas niektórych czynności i w niektórych urządzeniach,
- g) dyrektywa Rady 1999/32/WE z dnia 26 kwietnia 1999 r. odnosząca się do redukcji zawartości siarki w niektórych paliwach ciekłych,
- h) dyrektywa 2000/76/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 4 grudnia 2000 r. w sprawie spalania odpadów,
- i) dyrektywa 2001/80/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2001 r. w sprawie ograniczenia emisji niektórych zanieczyszczeń do powietrza z dużych obiektów energetycznego spalania,
- j) dyrektywa 2001/81/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2001 r. w sprawie krajowych poziomów emisji dla niektórych rodzajów zanieczyszczenia powietrza,
- k) dyrektywa 2004/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie ograniczeń emisji lotnych związków organicznych w wyniku stosowania rozpuszczalników organicznych w niektórych farbach i lakierach oraz produktach do odnawiania pojazdów,
- l) dyrektywa 2005/33/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 lipca 2005 r. zmieniająca dyrektywę 1999/32/WE w odniesieniu do zawartości siarki w paliwach okrętowych,
- m) dyrektywa 2005/55/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 września 2005 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstwa państw członkowskich odnoszących się do działań, które należy podjąć przeciwko emisji zanieczyszczeń gazowych i cząstek stałych przez silniki wysokoprężne stosowane w pojazdach oraz emisji zanieczyszczeń gazowych z silników o zapłonie iskrowym zasilanych gazem ziemnym lub gazem płynnym stosowanych w pojazdach,
- n) dyrektywa 2006/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 kwietnia 2006 r. w sprawie efektywności wykorzystania energii przez odbiorców końcowych oraz usług energetycznych.

2) Informacje o środkach ograniczenia zanieczyszczenia powietrza, których wdrożenie jest rozważane – na właściwym szczeblu lokalnym, regionalnym lub krajowym – w związku z realizacją celów jakości powietrza, w tym o:

- a) ograniczeniu emisji ze źródeł stałych poprzez zagwarantowanie, aby małe i średnie stałe obiekty energetycznego spalania (łącznie z tymi do spalania biomasy) były wyposażone w urządzenia do kontroli emisji lub zastąpione innymi obiektami,
- b) ograniczeniu emisji z pojazdów poprzez instalowanie w nich urządzeń do kontroli emisji, uwzględniając wykorzystanie bodźców ekonomicznych w celu przyspieszenia wdrożenia,

- c) ograniczeniu emisji poprzez zamówienia na pojazdy, paliwa oraz urządzenia do spalania, które powinny być udzielane przez jednostki sektora finansów publicznych, zgodnie z publikacją „Ekologiczne zakupy! Podręcznik dotyczący ekologicznych zamówień publicznych”, wydaną przez Komisję Europejską, w tym także zamówienia na zakup:
- nowych pojazdów, w tym pojazdów o niskiej emisji,
 - usług transportowych z wykorzystaniem ekologicznie czystszych pojazdów,
 - stałych źródeł energetycznego spalania o niskiej emisji,
 - paliw o niskiej emisji dla stałych i mobilnych źródeł,
- d) działaniach podjętych w celu ograniczenia emisji z transportu poprzez planowe zarządzanie ruchem drogowym (w tym wycenie kosztów związanych z zatorami drogowymi, zróżnicowaniu opłat za parkingi lub innych bodźcach ekonomicznych, tworzeniu „stref niskiej emisji” – z ograniczeniem ruchu kołowego),
- e) działaniach zachęcających do szerszego wykorzystania mniej zanieczyszczających środowisko rodzajów transportu,
- f) zapewnieniu wykorzystywania paliw niskoemisyjnych w małych, średnich i dużych stałych źródłach oraz w mobilnych źródłach spalania,
- g) działaniach podjętych w celu ograniczenia zanieczyszczenia powietrza poprzez system wydawania pozwoleń zintegrowanych, o których mowa w art. 201 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, i wykorzystania instrumentów ekonomicznych takich jak podatki, opłaty i handel uprawnieniami do emisji,
- h) działaniach służących ochronie zdrowia dzieci lub innych wrażliwych grup ludności.

PROPOZYCJE DZIAŁAŃ KRÓTKOTERMINOWYCH

1) Działania krótkoterminowe w zakresie redukcji emisji powierzchniowej:

- a) czasowy zakaz palenia w kominkach, jeżeli nie stanowią one jedyne źródła ogrzewania mieszkań w okresie grzewczym,
- b) czasowe zawieszenie robót budowlanych, uciążliwych ze względu na jakość powietrza,
- c) nakaz zraszania pryzm materiałów sypkich w celu wyeliminowania pylenia,
- d) zakaz palenia pozostałości roślinnych na powierzchni ziemi, z wyłączeniem działań i czynności związanych z gospodarką leśną.

2) Działania krótkoterminowe w zakresie redukcji emisji liniowej:

- a) przeniesienie uciążliwego natężenia ruchu samochodowego na odcinki alternatywne, wyznaczone przez zarządzających drogami na danym obszarze,
- b) ograniczenie ruchu samochodowego poprzez korzystanie z innych form komunikacji, np. komunikacji publicznej,
- c) upłynnienie ruchu drogowego poprzez stosowanie inteligentnych systemów zarządzania ruchem, tzw. „zielona fala”,
- d) czyszczenie ulic na mokro,
- e) czasowy zakaz wjazdu wyznaczonych pojazdów do wyznaczonych stref szczególnego narażenia,
- f) wprowadzenie możliwości bezpłatnego podróżowania komunikacją publiczną,
- g) montaż tablic informujących o objazdach,
- h) bezwzględny zakaz wjazdu samochodów ciężarowych na wyznaczone trasy w miastach,
- i) rozwinięcie akcji informacyjnych i edukacyjnych, promujących wspólne dojazdy do pracy (jednym samochodem) oraz korzystania z komunikacji miejskiej,
- j) tworzenie systemów połączenia parkowania z komunikacją publiczną – parkuj + jedź „P+R” dla indywidualnych osób.

3) Działanie krótkoterminowe w zakresie redukcji emisji punktowej – czasowe ograniczenie produkcji w instalacjach mających szczególnie uciążliwy wpływ na jakość powietrza w instalacjach wskazanych w planie działań krótkoterminowych jako mających największy wpływ na jakość powietrza na danym terenie.